

UCZELNIA PAŃSTWOWA
im. Jana Grodka w Sanoku

INSTYTUT
NAUK SPOŁECZNYCH
ZAKŁAD PEDAGOGIKI

Ogólnopolska Interdyscyplinarna Studencka Konferencja
Naukowa pt. „Wyzwania w pracy nauczyciela
edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
w zmieniającej się rzeczywistości”

Abstrakty wystąpień

Sanok, 19 grudnia 2024

Ogólnopolska Interdyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa
pt. „Wyzwania w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej
w zmieniającej się rzeczywistości”

Sanok, 19 grudnia 2024

Abstrakty wystąpień

Studenckie Koło Naukowe Młodych Pedagogów
we współpracy z Zakładem Pedagogiki
Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku

Redakcja:

dr Patrycja Pater-Grzeszyk

dr Rafał Fudala

Materiały konferencyjne zostały przygotowane na podstawie abstraktów przesłanych przez uczestników konferencji. Nadesłane prace zostały sprawdzone przez wybrane osoby z Komitetu Naukowego i zatwierdzone jako zgodne z tematyką konferencji. Organizatorzy nie ponoszą odpowiedzialności za ich treść.

Projekt okładki:

Wojciech Pajestka

Komitet Naukowy Konferencji

dr hab. Urszula Ordon, prof. UP

dr hab. Wojciech Walat, prof. UP

dr Katarzyna Serwatko

dr Patrycja Pater-Grzeszyk

dr Rafał Fudala

dr Maria Kuzin

dr Małgorzata Pietrzycka

Komitet Organizacyjny

dr Patrycja Pater-Grzeszyk

dr Rafał Fudala

Spis treści

Ida Owsianik	6
<i>Praca wolontariusza w kenijskiej szkole</i>	6
dr Justyna Sala-Suszyńska, Marlena Samulak	6
<i>Lęk przed pracą przyszłych nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej- raport z badań</i>	6
Dorota Prorok	7
<i>Bajkoterapia jako metoda pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym</i>	7
Zuzanna Radwańska, Wiktoria Kobińska	8
<i>Program autorski dla edukacji wczesnoszkolnej (w zakresie edukacji polonistycznej i edukacji matematycznej) pt. „Rady Pana Ł. - śladami Ignacego Łukasiewicza”</i>	8
Katarzyna Łupieżowiec	9
<i>Metody aktywizujące w edukacji wczesnoszkolnej</i>	9
Emilia Haduch	10
<i>Znaczenie urządzeń mobilnych w procesie rozwoju dzieci w młodszym wieku szkolnym</i>	10
Agnieszka Szafran	11
<i>Czytelnictwo uczniów edukacji wczesnoszkolnej</i>	11
Marcelina Roman, Sylwia Przeździec	12
<i>Alternatywne formy wychowania przedszkolnego</i>	12
Sabina Cygal	12
<i>Skala agresji rówieśniczej w środowisku szkolnym</i>	12
Marika Oracz	13
<i>Praca z dziećmi z perspektywy instruktorki Zumba Fitness oraz animatorki czasu wolnego</i> 13	
Monika Grudz, Anita Urban	14
<i>Program autorski dla edukacji wczesnoszkolnej (w zakresie edukacji polonistycznej i edukacji matematycznej) pt. „Kraina tańcem i śpiewem płynąca”</i>	14
Faustyna Winnik	15
<i>Wykorzystanie środków multimedialnych w pracy dydaktycznej nauczyciela</i>	15
Marcelina Roman	15
<i>Motywy organizowania przez rodziców zajęć pozalekcyjnych dla dziecka</i>	15
Sylwia Przeździec	16
<i>Kompetencje nauczycieli, a umiejętne wykorzystanie bajkoterapii w pracy z dziećmi</i>	16
Ilona Paszkiewicz	17
<i>Edukacja przyrodnicza w wieku przedszkolnym</i>	17
Julia Sikora	18

<i>Omówienie pracy magisterskiej na temat wizerunku nauczyciela edukacji przedszkolnej.....</i>	18
Justyna Dudka	19
<i>Fonoholizm jako problem społeczny u dzieci w młodszym wieku szkolnym Justyna</i>	19

Ida Owsianik

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Maria Kuzin

Praca wolontariusza w kenijskiej szkole

Prezentacja dotyczy pracy w kenijskiej szkole – St.Matesha Junior School w przysiółku Muyeye należącym do miasta Malindi na wybrzeżu Oceanu Indyjskiego. Ukazuje pracę na zajęciach z uczniami z klasy III i w oddziale przedszkolnym. Prowadzono zajęcia z matematyki, plastyki, muzyki, techniki. Uczniowie poznali szereg technik plastycznych, poznali nowe piosenki, a także gry i zabawy. Wprowadzono elementy metody Marty Bogdanowicz, których celem jest stymulowanie funkcji percepcyjno-motorycznych i przygotowanie do nauki czytania i pisanie. Skorzystano również z możliwości spotkań z rodzicami, a także uczestniczenia w egzaminie państwowym 6-latków.

Druga część wystąpienia dotyczy filmu z działań pedagogicznych na terenie szkoły i krótkiej wycieczki po najciekawszych miejscach miasta i wioski.

dr Justyna Sala-Suszyńska, Marlena Samulak

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Wydział Pedagogiki i Psychologii, Katedra Dydaktyki

Lęk przed pracą przyszłych nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej- raport z badań

Lęk przed podjęciem pracy jest zjawiskiem, który coraz częściej towarzyszy studentom. Wśród młodych ludzi pojawiają się różne czynniki, które wywołują obawę przed czynnym wykonywaniem przyszłego zawodu. Badania przeprowadzone wśród studentów Pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej UMCS, miały na celu odnalezienie odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

- Jaki lęk towarzyszy studentom przed podjęciem przyszłej pracy w zawodzie nauczyciela?

- Jakie są źródła tego lęku?
- Jakie są sposoby radzenia sobie respondentów z tym rodzajem lęku?
- Jak odbycie praktyk zawodowych wpłynęło na ich poziom lęku przed przyszłą pracą nauczyciela?
- Czy wsparcie ze strony wykładowców na studiach zmniejszyło ich lęk przed przyszłą pracą w zawodzie nauczyciela?

Dorota Prorok

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Rafał Fudala

Bajkoterapia jako metoda pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym

W moim wystąpieniu pragnę przybliżyć wyniki analizy literatury przedmiotu, którą dokonałam na potrzeby mojej pracy magisterskiej. Głównym obszarem zainteresowań jest bajkoterapia jako metoda pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym. Jest ona wykorzystywana przede wszystkim w pracy z dziećmi w wieku od czterech do dziewięciu lat. Metoda opiera się na wykorzystaniu terapeutycznej mocy bajek, a jej celem jest przede wszystkim wspieranie rozwoju emocjonalnego, społecznego i poznawczego dziecka oraz pomaganie w przezwyciężaniu trudności, z jakimi może się ono borykać. Pomysłodawczynią bajkoterapii była Australijka Doris Brett, która opublikowała zbiór bajek zatytułowany: *Opowiadania (dla) Ani*.

Bajkoterapia ma wiele zalet min. pomaga dzieciom wyrażać swoje myśli i emocje w bezpieczny sposób, wzmacnia relację między dorosłym (nauczycielem, rodzicem) a dzieckiem, ułatwia przepracowanie trudnych sytuacji życiowych (np. rozwód rodziców, zmiana otoczenia). Bajki pomagają dzieciom oswajać trudne emocje, budować poczucie bezpieczeństwa i redukować stres. Wspólne czytanie wzmacnia więź z rodzicami, rozwija empatię oraz zdolność logicznego myślenia. Czytanie bajek to ważny element pracy nauczyciela, który wspiera rozwój dzieci, buduje ich poczucie bezpieczeństwa i pomaga kształtować pozytywne postawy. Jest to nie tylko sposób na

naukę i rozwój, ale także na budowanie relacji i tworzenie przyjaznego środowiska w grupie.

W rozdziale metodologicznym zawarłam min takie cele jak: działanie bajkoterapii zarówno w wychowaniu jak i w rozwoju emocjonalno-społecznym dzieci w wieku przedszkolnym, ustalenie czasu czytania dzieciom w wieku przedszkolnym bajek zarówno przez nauczycieli w przedszkolu jak i przez rodziców w domu. W moich badaniach zastosowałam metodę sondażu diagnostycznego. Wykorzystałam technikę ankiety oraz wywiadu. Ankietę skierowałam do rodziców dzieci, zaś wywiad przeprowadziłam z każdym nauczycielem z poszczególnych grup przedszkolnych. Wykorzystanym narzędziem badawczym w mojej pracy był kwestionariusz ankiety, kwestionariusz wywiadu z nauczycielami oraz scenariusz wywiadu fokusowego. Ostatnim rozdziałem w mojej pracy jest opis badań. Aktualnie jestem w trakcie przeprowadzenia badań, ale z już zgromadzonych ankiet wynika, że rodzice czytają każdego dnia swoim dzieciom bajki i rozmawiają z nimi na temat przeczytanego tekstu. Jeśli chodzi zaś o nauczycieli to stosują oni w swoich grupach bajkoterapię, co też jest ogromnym atutem, ponieważ metoda ta jest szczególnie skuteczna w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, oferując tym samym bezpieczne i atrakcyjne narzędzie do rozwiązywania problemów oraz budowania pozytywnych wzorców zachowań.

Zuzanna Radwańska, Wiktoria Kobialka

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Łucja Reczek-Zymróż

Program autorski dla edukacji wczesnoszkolnej (w zakresie edukacji polonistycznej i edukacji matematycznej) pt. „Rady Pana Ł. - śladami Ignacego Łukasiewicza”

Celem wystąpienia jest przedstawienie programu autorskiego pt. „Rady Pana Ł. – śladami Ignacego Łukasiewicza”. Skierowany jest do uczniów klas 1-3 edukacji wczesnoszkolnej. Zawiera treści kształcenia w zakresie edukacji polonistycznej i matematycznej. Programy autorskie stwarzają okazję dostosowania wiedzy do możliwości uczniów, bądź wykraczają poza standardowy schemat. Zadaniem

innowacyjnych planów nauczania jest wzbogacenie i uatrakcyjnienie procesu dydaktycznego.

Program pt. „Rady Pana Ł. – śladami Ignacego Łukasiewicza” zabiera dzieci w świat wypełniony ciekawostkami z obszaru przemysłu naftowego, a także zaznajamia z postacią Pioniera Przemysłu Naftowego i jego poczynąń. Co więcej ukazuje jak piękna i tajemnicza może być historia okolicznych terenów, na których mieszkamy. Uświadamia, że w niedalekim obszarze Szkoły Podstawowej w Falejówce w złotym okresie przemysłu naftowego działały tu szyby naftowe, które na chwilę obecną są w większości pod ziemią. Również pokazują prawdziwą twarz Ignacego Łukasiewicza, który był niezwykle hojnym i dobrym człowiekiem działającym charytatywnie na rzecz ludzi potrzebujących. Z jego mocy powstawały szkoły, szpitale, nowe miejsca pracy, którymi były kopalnie ropy naftowej, rafinerie, czy zakłady przetwórstwa tego surowca. Na koniec przeniesiemy się w czasie za pomocą zdjęć z Kopalni Ropy Naftowej i Gazu Ziarnego w Grabownicy Starzeńskiej, do momentu kiedy to wśród drzew można było usłyszeć stukot kiwonów, kanadyjek, a w powietrzu unosiła się woń ropy naftowej. Tematyka przemysłu naftowego i postaci Ignacego Łukasiewicza, ściśle powiązanego z tym obszarem, stała się przyczynkiem do realizacji edukacji polonistycznej i matematycznej.

Katarzyna Łupieżowiec

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Rafał Fudala

Metody aktywizujące w edukacji wczesnoszkolnej

W swoim wystąpieniu dokonuję prezentacji analiz dokonanych w ramach mojej pracy magisterskiej, której obszar badawczy obejmuje aktywizujące metody pracy w edukacji wczesnoszkolnej. Oferują one podejście stawiające ucznia w centrum procesu nauczania, co powinno zwiększać efektywność kształcenia. W pracy podjęłam się zbadania, jakie znaczenie mają te metody w procesie kształcenia zintegrowanego oraz

jakie korzyści przynoszą zarówno uczniom, jak i nauczycielom. Praca składa się z trzech rozdziałów: teoretycznego, badawczego oraz analizy wyników badań własnych.

Jednym z kluczowych elementów części teoretycznej było pochylenie się nad rolą nauczyciela w aktywnym procesie edukacji oraz omówienie barier stosowania metod aktywizujących, takich jak ograniczenia czasowe, brak zasobów dydaktycznych, niechęć uczniów do wykonywania zadań, problemy organizacyjne (np. zbyt duża liczba uczniów w klasie czy ograniczona przestrzeń). Uwzględniłam te kwestie ponieważ są istotne dla zrozumienia realiów współczesnej edukacji wczesnoszkolnej. Pozwoliło to na ukazanie pełnego obrazu procesu dydaktycznego, uwzględniającego zarówno potencjał, jak i trudności związane z wdrażaniem metod aktywizujących w praktyce. Dzięki temu uwzględniłam zarówno teoretyczne aspekty, jak i praktyczne wyzwania. Podkreślenie tych barier umożliwiło także zidentyfikowanie obszarów, które wymagają wsparcia, takich jak lepsze wyposażenie szkół.

Emilia Haduch

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Rafał Fudala

Znaczenie urządzeń mobilnych w procesie rozwoju dzieci w młodszym wieku szkolnym

Żyjemy w świecie, gdzie technologia rozwija się w błyskawicznym tempie. Urządzenia mobilne, które dziś są dla nas oczywistością, za kilka lat mogą zyskać jeszcze bardziej zaawansowane funkcje. Dlatego tak ważne jest, aby już teraz zrozumieć, jak te narzędzia wpływają na rozwój naszych dzieci, abyśmy mogli świadomie kształtować ich przyszłość. Jednym z najważniejszych zastosowań urządzeń mobilnych jest ich rola w edukacji. Dla dzieci w klasach 1-3 są one nie tylko atrakcyjnym narzędziem nauki, ale także sposobem na rozwijanie kluczowych umiejętności cyfrowych.

Jako główny problem badawczy w swoich badaniach określiłam rolę, jaką w procesie rozwoju uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej odgrywają urządzenia mobilne. Głównym celem moich badań jest przedstawienie pozytywnych i negatywnych aspektów użytkowania urządzeń mobilnych oraz określenie do czego uczniowie, rodzice i nauczyciele wykorzystują urządzenia mobilne.

Agnieszka Szafran

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Rafał Fudala

Czytelnictwo uczniów edukacji wczesnoszkolnej

Czytelnictwo w młodszym wieku szkolnym odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu wszechstronnego rozwoju dzieci. Kontakt z książką wspiera rozwój kompetencji językowych, poznawczych, emocjonalnych, społecznych oraz kulturowych, a także wpływa na przyszłe sukcesy edukacyjne. W wystąpieniu omówione zostaną najważniejsze korzyści wynikające z obcowania z literaturą, a także bariery, które ograniczają rozwój czytelnictwa wśród dzieci w klasach 1-3.

Prezentacja opiera się na badaniach własnych przeprowadzonych w Szkole Podstawowej w Besku, które objęły wywiady z nauczycielami, ankiety wśród uczniów i rodziców oraz analizę kart biblioteczných. Wyniki badań wskazują, że dzieci, które regularnie czytają, osiągają lepsze wyniki w nauce, rozwijają bogatsze słownictwo i wyższe kompetencje społeczne. Jednak czytelnictwo dzieci napotyka również istotne wyzwania, m.in. konkurencja ze strony nowoczesnych technologii, brak nawyku czytania w domu czy brak motywacji do sięgania po książkę.

W wystąpieniu przedstawione zostaną praktyczne rozwiązania wspierające czytelnictwo, m.in. innowacyjne metody pracy dydaktycznej, takie jak dramy literackie, kąciaki czytelnicze i dni głośnego czytania, a także współpraca z rodzicami oraz wykorzystanie nowoczesnych technologii, w tym e-booków i audiobooków. Wskazano także na terapeutyczną funkcję czytania (biblioterapię), która pomaga dzieciom w radzeniu sobie z emocjami i trudnościami życiowymi.

Wnioski płynące z badań podkreślają, że rozwój czytelnictwa wśród dzieci w klasach 1-3 wymaga ścisłej współpracy szkoły i rodziny, a także tworzenia atrakcyjnych form kontaktu z książką. Książka to nie tylko źródło wiedzy, ale także narzędzie do kształtowania wartości i rozbudzania wyobraźni, co czyni czytelnictwo fundamentem rozwoju młodego człowieka.

Marcelina Roman, Sylwia Przeździk

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Małgorzata Pietrzycka

Alternatywne formy wychowania przedszkolnego

Celem prezentacji jest przybliżenie alternatywnych form wychowania przedszkolnego na przykładzie przedszkoli waldorfskich i leśnych.

Podczas wyjazdu studyjnego do Warszawy (13-15 listopada 2024 r.) miałyśmy możliwość zgłębienia pedagogiki waldorfskiej oraz koncepcji przedszkoli leśnych. Obydwa modele kładą nacisk na holistyczny rozwój dziecka, wspierają indywidualność, kreatywność oraz bliski kontakt z naturą. Przedszkola waldorfskie oferują naukę po przez doświadczenie i twórczą zabawę, natomiast placówki leśne promują edukację w zgodzie z przyrodą, rozwój sensoryczny i eksplorację środowiska naturalnego.

Możliwość obserwacji pracy odwiedzonych przez nas przedszkoli oraz rozmów z wychowawcami dały nam możliwość bezpośredniego zrozumienia jak ważne jest środowisko wychowawcze jako czynnik wspierający wszechstronny rozwój dziecka.

Sabina Cygal

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Rafał Fudala

Skala agresji rówieśniczej w środowisku szkolnym

Przemoc i agresja dotyczą środowisko szkolne, dlatego w dziedzinie pedagogiki, czy psychologii od lat podejmuje się tą tematyką dlatego ja również zainspirowana tymi treściami podjęłam inicjatywę badawczą w tym obszarze.

Mimo przeciwdziałania agresji rówieśniczej nadal problem ten występuje i stanowi wyzwanie dla środowiska pedagogicznego. Punktem wyjściowym było zapoznanie się m.in. z pojęciami jak agresja, przemoc, czy bullying. Przemoc rówieśnicza we wszystkich jej formach, czy to fizycznej, werbalnej, psychologicznej, społecznej i cybernetycznej, jest problemem, który ma negatywny wpływ nie tylko

na ofiarę ale również sprawcę jak i całe środowisko szkolne. Przemoc w szkole może wpływać na bezpieczeństwo, stabilność i strukturę społeczną szkoły oraz szkodzi uczniom na wielu poziomach. Agresywne zachowanie stanowi poważne wyzwanie dla nauczycieli wpływając nie tylko na zaangażowane osoby, ale także na ogólne funkcjonowanie placówek oświatowych.

Zrozumienie przyczyn agresji w szkole jest kluczowe dla opracowania efektywnych strategii interwencji i poprawy atmosfery w szkole. Zachowanie uczniów, w tym zachowanie agresywne będące istotnym elementem ich rozwoju społecznego i emocjonalnego, może mieć poważne konsekwencje, wpływając nie tylko na osoby zaangażowane, ale również na całą klasę i innych uczniów.

Marika Oracz

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

Praca z dziećmi z perspektywy instruktorki Zumba Fitness oraz animatorki czasu wolnego

Celem wystąpienia jest przedstawienie, jak wygląda praca z dziećmi z perspektywy instruktorki Zumba Fitness oraz animatorki czasu wolnego. W pierwszej części wystąpienia zostaną przedstawione główne założenia dotyczące programu Zumba Fitness. Będzie to definicja, opis twórcy, rodzaje tańca z wyszczególnieniem zajęć Zumba Kids oraz informacja, co można zrobić, aby zostać instruktorem. Następnie wyróżnione zostaną korzyści, jakie płyną z tego rodzaju aktywności dla dzieci. Ponadto zostanie zaprezentowany przykładowy przebieg zajęć Zumba Kids, aby pokazać, jak atrakcyjna i pełna energii może być taka forma aktywności dla najmłodszych.

W drugiej części zostaną szczegółowo opisane informacje dotyczące pracy animatora czasu wolnego. Przedstawiona zostanie definicja tego zawodu, szczegółowy zakres obowiązków oraz kroki, które należy podjąć, aby zostać animatorem czasu wolnego. Zostaną również omówione cechy i umiejętności, które pomagają osiągnąć sukces w tej roli. Dodatkowo zostaną podkreślone liczne korzyści, jakie mogą płynąć z tego rodzaju zajęć dla dzieci, w tym budowanie relacji, działanie w grupie, pobudzenie myślenia i kreatywności oraz wpływ na aktywność ruchową dziecka. Omówione zostaną

również pozytywne aspekty pracy animatora, takie jak możliwość kreatywnej samorealizacji, budowanie relacji z dziećmi i ich rodzicami, a także satysfakcja płynąca z wnoszenia radości w życie innych. Zarówno pierwsza, jak i druga część wystąpienia będą opierać się w dużej mierze na przykładach prowadzącej.

Monika Grudz, Anita Urban

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Łucja Reczek-Zymróż

Program autorski dla edukacji wczesnoszkolnej (w zakresie edukacji polonistycznej i edukacji matematycznej) pt. „Kraina tańcem i śpiewem płynąca”

Program „Kraina tańcem i śpiewem płynąca” to innowacyjne rozwiązanie edukacyjne dla klas 1-3 szkoły podstawowej, łączące edukację polonistyczną i matematyczną z nauką regionalnych tańców oraz muzyki folklorystycznej. Celem programu jest przekazanie dzieciom wiedzy o tradycjach i codziennym życiu przodków z powiatu brzozowskiego oraz rozwijanie ich zainteresowań kulturą ludową. Inspiracją do stworzenia programu był Festiwal „Dzieci Gór i Dolin” w Niebocku oraz działalność Zespołu Pieśni i Tańca „Kalina”, który reprezentuje polskie dziedzictwo na arenie międzynarodowej.

Program zakłada zastosowanie metod aktywizujących, takich jak kreatywne myślenie, ekspresja artystyczna czy samodzielne planowanie działań. Ważnym elementem są także narzędzia TIK, m.in. quizy na platformie Kahoot oraz interaktywna mapa zespołów tanecznych oraz kapel ludowych w regionie brzozowskim. Głównym założeniem programu jest inspirowanie dzieci do odkrywania piękna tradycji poprzez taniec, muzykę i sztukę, a także ich aktywne zaangażowanie w proces nauczania. Chcemy, aby program pt. „Kraina tańcem i śpiewem płynąca” nie tylko edukował, ale także inspirował i zachęcał uczniów do odkrywania piękna tradycji i kultury ludowej poprzez taniec i muzykę.

Faustyna Winnik

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
opiekun merytoryczny: dr Patrycja Pater-Grzeszyk

Wykorzystanie środków multimedialnych w pracy dydaktycznej nauczyciela

W referacie poruszone zostaną kwestie dotyczące wykorzystania środków multimedialnych w procesie edukacji. Technologie stają się potężną siłą przyczyniającą się do zmiany podejścia do edukacji. Najpoważniejszym wyzwaniem dla nauczycieli jest umiejętność rozumienia cyfrowych mediów. Nowoczesne zaplecze techniczne bezsprzecznie jest potrzebne szkole, ale samo jego posiadanie nie unowocześni szkoły. Nauczyciele winni być świadomi, że swoimi metodami pracy mogą wręcz hamować rozwój uczniów. Nieumiejętne wykorzystywanie w procesie dydaktycznym narzędzi TIK może „paradoksalnie przyczynić się do demotywacji uczniów, wykształcenia u nich wyuczonej bierności i bezradności, co często przejawia się plagiatowaniem i powielaniem gotowych, znalezionych, cudzych rozwiązań” [Furgoł, 2012] Zagadnienie świadomości nauczycieli o znaczeniu TIK w szkole oraz poziom poczucia ich kompetencji w zakresie alfabetyzacji cyfrowej stały się inspiracją do przeprowadzenia badań pilotażowych.

Marcelina Roman

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
opiekun merytoryczny: dr Patrycja Pater-Grzeszyk

Motywy organizowania przez rodziców zajęć pozalekcyjnych dla dziecka

Budżet czasu pozwala na efektywne planowanie dnia po przez podzielenie doby na kategorie takie jak sen, edukacja, obowiązki domowe, odpoczynek hobby.¹ Czas wolny,

¹ Grabowska, M. (2007). Czas wolny uczniów klas młodszych a środowisko rodzinne. *Edukacja Elementarna w Teorii i praktyce: kwartalnik dla nauczycieli (nr 3)*, 44-49

jaki pozostaje nam po wykonaniu wszystkich codziennych obowiązków, może zostać poświęcony na zajęcia wybrane z własnej woli. Może to być odpoczynek jak również aktywność fizyczna, rozrywka czy zajęcia pogłębiające zainteresowania.² Zainteresowaniem nazywamy aktywność emocjonalną ukierunkowaną na poznawanie określonych dziedzin, zjawisk, rzeczy.

Rodzice, biorąc po uwagę czas wolny, który zostaje po obowiązkowych godzinach lekcyjnych oraz zainteresowania swoich dzieci, szukają wielu ciekawych zajęć dodatkowych. Zajęcia pozalekcyjne mają za zadanie rozwijać zainteresowania, umiejętności społeczne i samodzielność dziecka.³

Z przeglądu wybranych badań wynika, że dzieci w wieku wczesnoszkolnym mają od około 2 do 4 godzin dziennie czasu wolnego. Większość dzieci spędza czas wolny z rodzicami lub na zabawie z rówieśnikami. Dzieci preferują aktywny sposób spędzania czasu wolnego.

Rodzice przy wyborze zajęć dodatkowych kierują się przede wszystkim zainteresowaniami i preferencjami dzieci. Chętniej wybierają zajęcia odpłatne, gdyż według nich są bardziej atrakcyjne. Rodzice z wykształceniem wyższym częściej posyłają dzieci na zajęcia dodatkowe, niż rodzice z wykształceniem średnim czy gimnazjalnym.

Sylwia Przeździk

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Patrycja Pater-Grzeszyk

Kompetencje nauczycieli, a umiejętne wykorzystanie bajkoterapii w pracy z dziećmi

Prezentacja skupia się na omówieniu roli i znaczenia bajkoterapii, jako metody wspierającej rozwój dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Przedstawiono

² Ordon, U. (2007). Organizacja i formy czasu wolnego uczniów w młodszym wieku szkolnym *Edukacja Elementarna w Teorii i praktyce: kwartalnik dla nauczycieli (nr 3)*, 5-11

³ Kulik-Nowak, D. (2019) Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie *Pedagogika Studia i Rozprawy, Tom XXXVIII*, s. 241-255

definicję bajki terapeutycznej, jej funkcje oraz różnice między bajką terapeutyczną a zwykłą bajką. Zostały omówione trzy główne rodzaje bajek terapeutycznych: relaksacyjne, psychoedukacyjne oraz psychoterapeutyczne.

Podkreślono znaczenie kompetencji nauczycieli w procesie wykorzystywania bajkoterapii, jako metody profilaktycznej i terapeutycznej. Analiza obejmuje również studium przypadku zajęć bajkoterapeutycznych przeprowadzonych w grupie przedszkolaków, które koncentrowały się na takich tematach, jak: budowanie poczucia własnej wartości, dbanie o porządek, poprawa relacji rówieśniczych oraz radzenie sobie ze strachem przed wizytą u dentysty.

Bajkoterapia przedstawiona jest, jako skuteczne narzędzie wspierania dzieci w przezwyciężaniu emocjonalnych trudności, budowaniu samoświadomości oraz rozwijaniu umiejętności społecznych w bezpiecznym i dostosowanym do ich wieku środowisku.

Ilona Paszkiewicz

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Rafał Fudala

Edukacja przyrodnicza w wieku przedszkolnym

W moim wystąpieniu pragnę zaprezentować wyniki rozważań poczynionych w obrębie mojej pracy dyplomowej, której tematem jest edukacja przyrodnicza w wieku przedszkolnym

Edukacja przyrodnicza w przedszkolu odgrywa kluczową rolę w rozwoju dzieci, ponieważ pozwala im na odkrywanie świata wokół siebie oraz rozwijanie umiejętności obserwacji, analizy i krytycznego myślenia. Wspieranie ciekawości przyrodniczej u najmłodszych ma ogromne znaczenie dla ich przyszłego rozwoju intelektualnego i emocjonalnego. Edukacja przyrodnicza w przedszkolu jest niezbędna do kształtowania świadomych i odpowiedzialnych obywateli. Dzięki aktywnemu poznawaniu świata przyrody, dzieci rozwijają umiejętności, które będą miały kluczowe znaczenie w ich przyszłym życiu. Wprowadzenie elementów edukacji przyrodniczej do codziennych

zajęć przedszkolnych może przynieść wymierne korzyści zarówno w zakresie wiedzy, jak i umiejętności społecznych. Edukacja przyrodnicza to nie tylko nauka o otaczającym świecie, ale także sposób na kształtowanie wartości i postaw, które będą fundamentem dla przyszłych pokoleń.

W swojej pracy poruszam również temat Przedszkoli Leśnych i „shinrin-yoku” czyli Leśnych kąpiel. W leśnych przedszkolach dzieci spędzają większość czasu na świeżym powietrzu, bawiąc się, eksplorując i ucząc się poprzez doświadczenie. Program edukacyjny często obejmuje zajęcia związane z przyrodą, takie jak obserwacja roślin i zwierząt, budowanie szałasów, czy zabawy w naturze. W takich przedszkolach kładzie się duży nacisk na samodzielność, współpracę oraz rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów.

Julia Sikora

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

opiekun merytoryczny: dr Rafał Fudala

Omówienie pracy magisterskiej na temat wizerunku nauczyciela edukacji przedszkolnej

Tematem mojego wystąpienia jest prezentacja mojej pracy magisterskiej, której zadaniem jest analiza wizerunku i osobowości nauczyciela edukacji przedszkolnej oraz ich znaczenie w procesie kształcenia i wychowania dzieci. Celem pracy było zbadanie, jak postrzegany jest nauczyciel przedszkolny oraz jakie cechy i kompetencje są kluczowe w budowaniu relacji z dziećmi oraz kształtowaniu ich pierwszych doświadczeń edukacyjnych.

W części teoretycznej przedstawiam rolę nauczyciela w edukacji przedszkolnej, jej historyczny rozwój oraz znaczenie w kształtowaniu kompetencji społecznych, emocjonalnych i poznawczych dzieci. Warto zaznaczyć, że nauczyciel, poprzez bliskie i pełne wsparcia relacje, odgrywa kluczową rolę w budowaniu poczucia bezpieczeństwa, przynależności oraz motywacji do nauki u dzieci. Omawiam także kompetencje społeczne, interpersonalne i dydaktyczne nauczyciela oraz znaczenie etyki i profesjonalizmu w jego pracy. Wskazuje wyzwania zawodowe, takie jak stres,

wypalenie, praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, różnorodność kulturowa w grupach przedszkolnych oraz współpraca z rodzicami.

Część badawcza została przeprowadzona za pomocą kwestionariuszy ankiety skierowanych do uczniów klas ósmych, nauczycieli oraz rodziców. Głównym problemem badawczym jest pytanie o postrzeganie wizerunku i roli nauczyciela edukacji przedszkolnej. Wyniki badań pokazały, że uczniowie szczególnie zapamiętują cechy osobowościowe nauczyciela, takie jak cierpliwość (80%), życzliwość (70%) oraz zaangażowanie (70%). Wskazuje to, że emocjonalne wsparcie i pozytywna atmosfera w przedszkolu są kluczowe dla rozwoju dziecka oraz jego podejścia do procesu uczenia się w przyszłości.

Wnioski z badań podkreślają, że nauczyciel edukacji przedszkolnej powinien łączyć profesjonalizm z empatią, dostosowywać metody pracy do indywidualnych potrzeb dzieci oraz stwarzać warunki sprzyjające ich wszechstronnemu rozwojowi. Wizerunek nauczyciela, jego osobowość i kompetencje mają długotrwały wpływ na kształtowanie postaw dzieci wobec nauki i relacji społecznych. Praca ukazuje znaczenie wspierania rozwoju zawodowego nauczycieli oraz promowania dobrych praktyk w edukacji przedszkolnej. Wyniki badań mogą być cennym materiałem dla pedagogów, badaczy i kandydatów na nauczycieli, którzy chcą skutecznie pełnić rolę wychowawczą i edukacyjną.

Justyna Dudka

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
opiekun merytoryczny: dr Patrycja Pater-Grzeszyk

Fonoholizm jako problem społeczny u dzieci w młodszym wieku szkolnym Justyna

Celem mojego wystąpienia jest poruszenie problematyki fonoholizmu wśród dzieci w młodszym wieku szkolnym. Fonoholizm to uzależnienie behawioralne polegające na patologicznym używaniu telefonu komórkowego. Jest to zjawisko stosunkowo młode, wciąż nabierające na sile. Młode pokolenia z coraz większą łatwością radzą sobie z używaniem smartfonu, który staje się nieodłączną częścią ich życia. Wprowadza ono

ryzyko niewłaściwego użycia nowego medium, uzależnienia od niego. W poniższej prezentacji przedstawię przegląd kilku badań z tego zakresu oraz wnioski z nich płynące.

W badaniach Porębskiego Ł., wzięło udział 90 kobiet w wieku 18–25 lat, studentki krakowskich uczelni, które skarżyły się na dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego od minimum 3 miesięcy oraz korzystające, ze smartfona codziennie minimum 6 godzin. W ich efekcie uzyskano następujące wnioski. Problem nadmiernego korzystania ze smartfona powoduje wiele negatywnych konsekwencji o charakterze zarówno medycznym, jak i społecznym. Dlatego też tak ważne jest uświadamianie, edukowanie oraz prowadzenie szeregu działań profilaktycznych, mających na celu zminimalizowanie negatywnych konsekwencji fonoholizmu. Kluczową rolę pełni profilaktyka – - zapobieganie uzależnieniom behawioralnym, czyli zaburzeniom związanym z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności, u podłoża których nie leży przyjmowanie substancji psychoaktywnych, do których zalicza się fonoholizm.

Kolejne badania, autorstwa Olszewskiej E., przeprowadzone na 196-osobowej grupie młodzieży licealnej dotyczyły zagrożenia młodzieży uzależnieniem od telefonu. Wyniki przeprowadzonych badań pokazały, że istnieje związek pomiędzy nadmiernym korzystaniem z telefonów komórkowych przez młodzież, a zaniedbywaniem przez nich obowiązków oraz popadaniem w różnego rodzaju konflikty, zwłaszcza z najbliższym otoczeniem. Niepokój budzi także czas przeznaczony przez młodzież na codzienne korzystanie z telefonu komórkowego. Respondenci pochodzący ze środowiska małomiasteczkowego (około 82%) korzystali z telefonu do 1 godz. dziennie, a młodzież wielkomiejska od 2 do 3 godz. (43%), od 5 do 6 godz. (25%). Wśród respondentów, znalazły się także osoby, które z telefonu komórkowego korzystają nawet od ok. 6 i więcej godzin dziennie.

W badaniach Sarnowskiego P. oraz Stelmaszczyk A., wzięło udział 1699 uczniów w wieku od 12 do 18 lat. Ich przedmiotem była ocena ryzyka rozwoju uzależnienia od telefonu z uwagi na ilość kontaktów społecznych, większych możliwości nawiązywania kontaktów społecznych i lepszych umiejętności w korzystaniu z nowych technologii. W swojej pracy autorzy wykazali, że fonoholizm spełnia wszystkie cechy uzależnień behawioralnych i tym samym uzależnień w ogóle. Podobnie jak inne uzależnienia, jego źródeł należy szukać w problemach w relacjach, deficytach z dzieciństwa i problemach z regulowaniem emocji.

Wskazywanie przyczyn i konsekwencji fonoholizmu może wnieść wiele w aspekcie kształcenia dzieci i młodzieży, która w dzisiejszych czasach w dużej mierze

żyje w świecie wirtualnym, który jest dla nich światem równoległym. Umiejętność oddzielenia tego, co wirtualne, od tego, co rzeczywiste, jest działaniem edukacyjnym, które w konsekwencji może przynieść wiele dobrych wzorców i przede wszystkim umiejętności wyznaczania granic, które w świecie wirtualnym często zostają przekraczane mimowolnie. Podstawowym zadaniem w zakresie edukacji medialnej powinno być umiejętne kierowanie procesem recepcji i percepcji odbieranych przez młodego odbiorcę treści oraz rozbudzanie potrzeb poznawczych i społecznych.

Telefony są nieodłącznym elementem zmieniającej się rzeczywistości, wpisały się w model nowoczesnej (elektronicznej) komunikacji oraz stały się częścią współczesnej kultury (popkultury), technologii i formą rozrywki. Nie sposób odnaleźć się w społeczeństwie czy codzienności bez korzystania z nich. Służą nie tylko do komunikacji, pełnią funkcję przenośnego komputera, są źródłem wiedzy i kompleksowym centrum społeczno-organizacyjnym. W wielu sytuacjach telefony i kontakty zapośredniczone przez nowe media zastąpiły tradycyjne relacje pomiędzy ludźmi. Istnieje obawa, że zastąpią więzi, które człowiek budował z innymi. Dowiedliśmy, że potencjał nowych mediów jest fascynujący, ale i niebezpieczny. Wiele cech sprawia, że są niezwykle angażujące, a tym samym łatwo się od nich uzależnić. Korzystanie z nowych mediów (w tym telefonu) jest naturalną częścią postępu cywilizacyjnego, technologicznego i cyfryzacji. Bardzo trudno jest zauważyć i samodzielnie postawić granicę, w którym miejscu zaczyna się proces uzależnienia, ponieważ dotyczy nas samych.

KOŁO NAUKOWE MŁODYCH PEDAGOGÓW

- Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
ul. Mickiewicza 21 38-500 SANOK
- email: knmp@up-sanok.edu.pl